

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

VENÄLÄISEN YHTEISKUNNAN SUUNTA JA PRESIDENTINVAALIT

Pietari-Seura

31.1.08

Johtaja Markku Kivinen, Aleksanteri-instituutti

ANALYYSIN LÄHTÖKOHDAT

- Tietämisen muodot ja tasot
- Rakenteet ja tilanteet
- Lähteiden luotettavuus
- Korrespondenssi ja koherenssi
- Kausaalisuhteet ja tavoitteellinen toiminta
- Yllätykset ja ei-tarkeitetut tulokset
- Tabut
- Mahdollisuushorisontit ja odotushorisontit
- Uhat ja todellisuus
- Analyysin rajat ja reflektiivisyys

PERUSTEESI

- *Meidän on elettävä pääpiirteissään nykyisen kaltaisen Venäjän kanssa. Muutokset parempaan suuntaan ovat hitaita prosesseja.*
- Talous kasvaa mutta institutionaalinen muutos on kesken.
- Rakennemuutos on välttämätön, mutta selkeää politiikka sen toteuttamiseksi puuttuu
- Yritykset ovat edelleen hybridejä
- Poliittinen järjestelmä on yhdistelmä demokraattisia ja autoritaarisia mekanismeja
- Kansalaisyhteiskunta on heikko
- Sosiaalinen eriarvoisuus on poikkeuksellisen suurta
- Köyhyys vähenee, mutta säilyy korkeana
- Monet sosiaaliset ongelmat vaikeutuvat

POLITIIKAN ERITYISTIE

- Presidentin suuret valtaoikeudet
- Yhtenäinen Venäjä valtiota kantavana puolueena
- Autoritaariset elementit: silovikit
- Alueiden vallan leikkaaminen
- Oligarkit henkilöinä versus yksityisomistus
- Ei etupolitiikkaa, heidot luokkaryhmät
- Imperiumin jälkeinen tila ja kansallisen edun symboliikka
- Ulkopolitiikka kolmen asian kombinaationa: taloudellinen integraatio länteen, moninapainen maailma, erityisintressi entisen Neuvostoliiton alueeseen

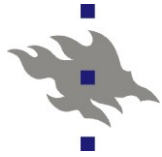
TALOUDEN RISTIRITAISUUS

- Talouden kasvuvauhti on hyvä
- Valtion talous on varsin hyvällä tolalla
- Kehittymättömiä instituutioita: esim. pankkilaitos
- Lainsäädännön toimeenpanon ongelmat (esim. konkurssilaki, maanomistus)
- Harmaa talous säilyy ja korruption ongelma on vaikea
- Järjestelmällinen teollisuuspolitiikka puuttuu
- Rakennemuutos on välttämätön sekä tuotantorakenteen että alueellisen rakenteen tasolla
- Jälkiteollisen yhteiskunnan muoto ratkaistava
- Tietoyhteiskunta yhtenä avainkysymyksenä

SOSIAALISET ONGELMAT KÄRJISTYVÄT

- Köyhiä ollut 1990-luvun noin kolmannes väestöstä
- Tällä hetkellä neljännes
- Sosiaalinen eriarvoisuus Latinalaisen Amerikan maiden luokkaa
- Heikko keskiluokka ja työväenluokka
- Sosiaalinen liikkuvuus alaspäin
- Kulutuksen kasvavat mahdollisuudet
- Harmaa talous
- Väkivaltarikollisuus maailman huipulla
- Työikäisten miesten dramaattinen kuolleisuuden kasvu
- Uusien sosiaalipoliittisten järjestelmien välttämättömyys

PRESIDENTINVAALIEN ASETELMAT

- Odotushorizontti yhteiskunnan kehitykseen ja poliittiseen järjestelmään nähden
- Erilaiset poliittiset voimat
- Eliitin valtataistelu
- Yllätyksien mahdollisuus
- Oligarkit
- Alueet
- Poliittiset teknologit
- Suhde länteen
- Yhteiskuntakehityksen strategiset ongelmat